

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ДЕРЖАВНИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

«ЕКОНОМІКА»

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	ПЕРШИЙ (БАКАЛАВРСЬКИЙ)
СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	БАКАЛАВР
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	051 ЕКОНОМІКА
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	05 СОЦІАЛЬНІ ТА ПОВЕДІНКОВІ НАУКИ
КВАЛІФІКАЦІЯ	БАКАЛАВР З ЕКОНОМІКИ

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ
Державного біотехнологічного університету
протокол №__від «__» _____2024 р.)
та вводиться в дію з «01» вересня 2024 р.

В. о. ректора

_____/Андрій КУДРЯШОВ/

Харків – 2024

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійну програму розроблено робочою групою у складі:

1. Філімонов Юрій Леонідович – завідувач кафедри глобальної економіки, канд. екон. наук, доцент, гарант освітньої програми.

2. Онегіна Вікторія Михайлівна – професор кафедри глобальної економіки, д-р екон. наук, професор, член групи удосконалення.

3. Ломовських Людмила Олександрівна – професор кафедри глобальної економіки, д-р екон. наук, професор, член групи удосконалення.

4. Антощенкова Віталіна Володимирівна – доцент кафедри глобальної економіки, д-р екон. наук, доцент, член групи удосконалення.

5. Пащенко Юлія Валентинівна – доцент кафедри глобальної економіки, канд. екон. наук, доцент, член групи удосконалення.

Освітньо-професійна програма схвалена науково-методичною радою та затверджена Вченою радою ДБТУ.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

1. Гуцул Тетяна Анатоліївна – доцент кафедри економіки Національного університету біоресурсів та природокористування України, канд. екон. наук.

2. Кучер Леся Юріївна – професор кафедри підприємництва та екологічної експертизи товарів Національного університету «Львівська політехніка», д-р екон. наук, професор.

3. Глянь Тетяна Іванівна – заступник генерального директора ПП «Агро-Глянь» Зачепилівського району Харківської області, здобувачка вищої освіти ступеня доктора філософії Державний біотехнологічний університету.

4. Ісламов Мамед Вісітович – керівник Товариства з обмеженою відповідальністю A&M AGROINVEST LTD.

1. Профіль освітньо-професійної програми бакалавра зі спеціальності 051 «Економіка»

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Державний біотехнологічний університет Факультет економічних відносин та фінансів (далі ФЕВФ) Кафедра глобальної економіки
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Бакалавр Бакалавр з економіки
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма бакалавра зі спеціальності 051 «Економіка»
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний; на базі повної загальної середньої освіти становить 240 кредитів ЄКТС; на базі ступеня «молодший бакалавр» (освітньо кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст») заклад вищої освіти має право визнати та перезарахувати не більше ніж 120 кредитів ЄКТС, отриманих в межах попередньої освітньої програми підготовки молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста). Мінімум 50% обсягу освітньої програми спрямовано на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю, визначених Стандартом вищої освіти.
Наявність акредитації	Програму акредитовано у 2016 році
Цикл/рівень	НРК України – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл, EQF-LLL – 6 рівень
Передумови	Повна загальна середня освіта або наявність ступеня молодшого бакалавра або ступеня молодшого спеціаліста
Академічні права випускників	Мають право продовжити навчання на другому (магістерському) рівні вищої освіти
Мова(и) викладання	Українська мова
Термін дії освітньої програми	На період до 2025 року
Інтернет адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://btu.kharkov.ua/
2 – Мета освітньої програми	
Підготовка висококваліфікованих бакалаврів з економіки, які володіють універсальними і професійними (фаховими) компетентностями щодо економічного мислення, аналізу і синтезу закономірностей функціонування та розвитку соціально-економічних систем, соціально-економічних процесів, їх моделювання, прогнозування та регулювання, мотивації і поведінки економічних суб'єктів не залежно від їх розміру, організаційно-правової форми і мети господарювання	
3 – Цілі освітньої програми	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Підготовка фахівців, які володіють сучасним економічним мисленням, теоретичними знаннями і практичними навичками, необхідними для розв'язання завдань предметної області. 2. Виховання у майбутніх фахівців стійкої потреби до саморозвитку та самовдосконалення як професіоналів високого рівня компетентності та відповідальності. 3. Виховання сучасної еліти, здатної розробити та реалізувати програму розвитку держави на національному та регіональному рівнях, підтримувати ефективні багатосторонні комунікації між владою, бізнесом і громадськістю, забезпечувати ефективне впровадження сучасних здобутків наукової діяльності в повсякденне життя для забезпечення найвищого рівня реалізації загальносуспільних потреб та захисту інтересів громадян. 	

4. Формування у здобувачів вищої освіти системних та комплексних уявлень відносно протікання процесів в сучасному економічному просторі та використання належних організаційно-економічних інструментів впливу на них для досягнення загального добробуту.

5. Виховання відповідальних, вмотивованих, добросесних та порядних фахівців, спроможних належним чином виконувати свої професійні обов'язки, навіть за умови впливу несприятливих зовнішніх чинників.

4 – Характеристика освітньої програми

<p>Предметна область (галузь знань, спеціальність)</p>	<p>Об'єкт вивчення та/або діяльності: закономірності функціонування та розвитку соціально-економічних систем, соціально-економічних процесів, їх моделювання, прогнозування та регулювання, мотивація і поведінка економічних суб'єктів.</p> <p>Цілі навчання: підготовка фахівців, які володіють сучасним економічним мисленням, теоретичними знаннями і практичними навичками, необхідними для розв'язання завдань предметної області.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області: поняття, категорії, концепції, принципи економічних наук.</p> <p>Методи, методики та технології: загальнонаукові методи пізнання та дослідницької діяльності, математичні та статистичні методи економічного аналізу, економіко-математичне моделювання, інформаційно-комунікаційні технології досліджень, розповсюдження та презентація результатів досліджень.</p> <p>Інструментарій та обладнання: сучасне інформаційно-комунікаційне обладнання, інформаційні системи та програмні продукти, що застосовуються у професійній діяльності, також хмарні сервіси Microsoft.</p> <p>Галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» Спеціальність 051 «Економіка»</p>
<p>Орієнтація освітньої програми</p>	<p>Освітньо-професійна</p>
<p>Основний фокус освітньої програми та спеціалізації</p>	<p>Загальна програма. Підготовка фахівців з економіки, здатних в практичній діяльності використовувати набуті компетентності</p>
<p>Особливості програми</p>	<p>Програма спрямована на підготовку сучасних ініціативних, креативних, відповідальних, комунікабельних фахівців, здатних до швидкої адаптації. Формування фахівців з новим способом економічного мислення, здатних не лише застосовувати існуючі методи економіки, але й розробляти нові на базі сучасних наукових досягнень</p>
<p>5 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання</p>	
<p>Придатність до працевлаштування</p>	<p>За наявності вищої освіти випускник може займати посади в аналітичних, економічних, фінансових, інвестиційних службах суб'єктів господарювання реального і фінансово сектора економіки; створювати власне підприємство; обіймати посади в системі державного управління.</p>

Придатність до працевлаштування	Згідно з Національним класифікатором професій ДК 003:2010 фахівці можуть обіймати такі посади, як: економіст, економіст з фінансової роботи (планування, обліку, збуту, праці, ціноутворення, фінансової (інформаційної, екологічної) безпеки тощо); аналітик з інвестиційної (інноваційної, виробничої, комерційної) діяльності; консультант (оглядач) з економічних питань тощо. Як висококваліфікований фахівець може виконувати обов'язки керівника відділу (фінансового, економічного, юридичного, адміністративного підрозділу), підрозділу (служби, управління, департаменту) з безпеки (фінансової, економічної, інформаційної), очолювати виконання торговельно-економічної місії. Також займати такі посади: заст. директора з економіки, головний економіст, фахівець: лабораторії техніко-економічних досліджень, планово-економічного бюро (цеху, відділу), управління (фінансового відділу), професіонал з фінансово-економічної безпеки (зовнішньоекономічної діяльності) тощо.
Подальше навчання	Можливість навчання за програмами: 7 рівня НРК, другого циклу FQ-EHEA та 7 рівня EQF-LLL
6 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Студентоцентроване навчання, самонавчання, проблемно-орієнтоване навчання; проведення лекційних, практичних і лабораторних та семінарських занять, тренінгів; організація майстер-класів, круглих столів, наукових конференцій та семінарів; залучення студентів до участі в проектних роботах, конкурсах, олімпіадах та науково-дослідних заходах. Застосовуються інноваційні технології дистанційного навчання, у тому числі на базі сучасних Інтернет-платформ шляхом відео-конференцзв'язку з одночасним обміном повідомленнями і передачею контенту в режимі реального часу.
Оцінювання	Усне та письмове опитування, тестовий контроль знань, презентація наукової роботи, захист письмових робіт, індивідуальних навчально-дослідних завдань, заліки, екзамени, захист кваліфікаційних робіт. Оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється за: - чотирибальною національною шкалою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно); - дворівневою національною шкалою (зараховано/не зараховано); - стобальною шкалою ECTS (A, B, C, D, E, F, FX).
7 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність (ІК)	ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в економічній сфері, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки

<p>Загальні компетентності (ЗК)</p>	<p>ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК2. Здатність зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК6. Здатність спілкуватися іноземною мовою</p> <p>ЗК7. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК9. Здатність до адаптації та дій в новій ситуації.</p> <p>ЗК10. Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК11. Здатність приймати обґрунтовані рішення.</p> <p>ЗК12. Навички міжособистісної взаємодії.</p> <p>ЗК13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.</p>
--	--

**Спеціальні (фахові,
предметні)
компетентності (СК)**

- СК1. Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях.
- СК2. Здатність здійснювати професійну діяльність у відповідності з чинними нормативними та правовими актами.
- СК3. Розуміння особливостей провідних наукових шкіл та напрямів економічної науки.
- СК4. Здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати.
- СК5. Розуміння особливостей сучасної світової та національної економіки, їх інституційної структури, обґрунтування напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.
- СК6. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач.
- СК7. Здатність застосовувати комп'ютерні технології та програмне забезпечення з обробки даних для вирішення економічних завдань, аналізу інформації та підготовки аналітичних звітів.
- СК8. Здатність аналізувати та розв'язувати завдання у сфері економічних та соціально-трудових відносин.
- СК9. Здатність прогнозувати на основі стандартних теоретичних та економетричних моделей соціально-економічні процеси.
- СК10. Здатність використовувати сучасні джерела економічної, соціальної, управлінської, облікової інформації для складання службових документів та аналітичних звітів.
- СК11. Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію.
- СК12. Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення.
- СК13. Здатність проводити економічний аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, оцінку їх конкурентоспроможності.
- СК14. Здатність поглиблено аналізувати проблеми і явища в одній або декількох професійних сферах з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.

8 – Нормативний зміст підготовки бакалавра, сформульований у термінах результатів навчання	
ПРН 1	1. Асоціювати себе як члена громадянського суспільства, наукової спільноти, визнавати верховенство права, зокрема у професійній діяльності, розуміти і вміти користуватися власними правами і свободами, виявляти повагу до прав і свобод інших осіб, зокрема, членів колективу.
ПРН 2	2. Відтворювати моральні, культурні, наукові цінності, примножувати досягнення суспільства в соціально-економічній сфері, пропагувати ведення здорового способу життя.
ПРН 3	3. Знати та використовувати економічну термінологію, пояснювати базові концепції мікро- та макроекономіки.
ПРН 4	4. Розуміти принципи економічної науки, особливості функціонування економічних систем.
ПРН 5	5. Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).
ПРН 6	6. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у сфері економічної діяльності.
ПРН 7	7. Пояснювати моделі соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки.
ПРН 8	8. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач.
ПРН 9	9. Усвідомлювати основні особливості сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.
ПРН 10	10. Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності.
ПРН 11	11. Вміти аналізувати процеси державного та ринкового регулювання соціально-економічних і трудових відносин.
ПРН 12	12. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.
ПРН 13	13. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники.
ПРН 14	14. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку.
ПРН 15	15. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.
ПРН 16	16. Вміти використовувати дані, надавати аргументацію, критично оцінювати логіку та формувати висновки з наукових та аналітичних текстів з економіки.
ПРН 17	17. Виконувати міждисциплінарний аналіз соціально-економічних явищ і проблем в однієї або декількох професійних сферах з врахуванням ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.
ПРН 18	18. Використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність.
ПРН 19	19. Використовувати інформаційні та комунікаційні технології для вирішення соціально-економічних завдань, підготовки та представлення аналітичних звітів.
ПРН 20	20. Оволодіти навичками усної та письмової професійної комунікації державною та іноземною мовами.

ПРН 21	21. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.
ПРН 22	22. Демонструвати гнучкість та адаптивність у нових ситуаціях, у роботі із новими об'єктами, та у невизначених умовах.
ПРН 23	23. Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне, креативне, самокритичне мислення.
ПРН 24	24. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та свідомо на основі етичних принципів, цінувати та поважати культурне різноманіття, індивідуальні відмінності людей.
9 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Група удосконалення ОП налічує трьох докторів і двох кандидатів наук. Всі розробники є штатними співробітниками Державного біотехнологічного університету. Науково-педагогічний склад, що забезпечує реалізацію ОПП, відповідають вимогам, визначеним Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності закладів освіти. До реалізації програми залучаються науково-педагогічні працівники з науковими ступенями та/або вченими званнями, а також висококваліфіковані фахівці, роботодавці. З метою підвищення фахового рівня всі науково-педагогічні працівники один раз на п'ять років проходять підвищення кваліфікації.
Матеріально-технічне забезпечення	<ul style="list-style-type: none"> – навчальні корпуси; – гуртожитки; – тематичні кабінети; – кабінет курсового та дипломного проектування; – комп'ютерні класи; – пункти харчування; – точки бездротового доступу до мережі Інтернет; – мультимедійне обладнання; – спортивний зал, спортивні майданчики
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	<ul style="list-style-type: none"> – офіційний сайт ДБТУ: http://btu.kharkov.ua/ ; – офіційний сайт ФЕВФ: http://btu.kharkov.ua/fakulteti-instituti/fakultet-ekonomichnih-vidnosin-ta-finansiv/ ; – необмежений доступ до мережі Інтернет; – наукова бібліотека ДБТУ, читальні зали; – віртуальне навчальне середовище Moodle; – навчальні і робочі плани; – графіки навчального процесу – навчально-методичні комплекси дисциплін; – навчальні та робочі програми дисциплін; – дидактичні матеріали для самостійної та індивідуальної роботи студентів; – програми практик; – методичні вказівки щодо виконання курсових робіт, дипломних робіт; – критерії оцінювання рівня підготовки; – пакети комплексних контрольних робіт
10 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	На загальних підставах в межах України
Міжнародна кредитна мобільність	У рамках міжнародних програм на основі двосторонніх договорів між Державним біотехнологічним університетом та партнерами закладами вищої освіти і науковими установами інших країн.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Згідно чинного законодавства про підготовку іноземних громадян

**2. Перелік компонент освітньо-професійної програми
з підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
спеціальності 051 «Економіка» та їх логічна послідовність**

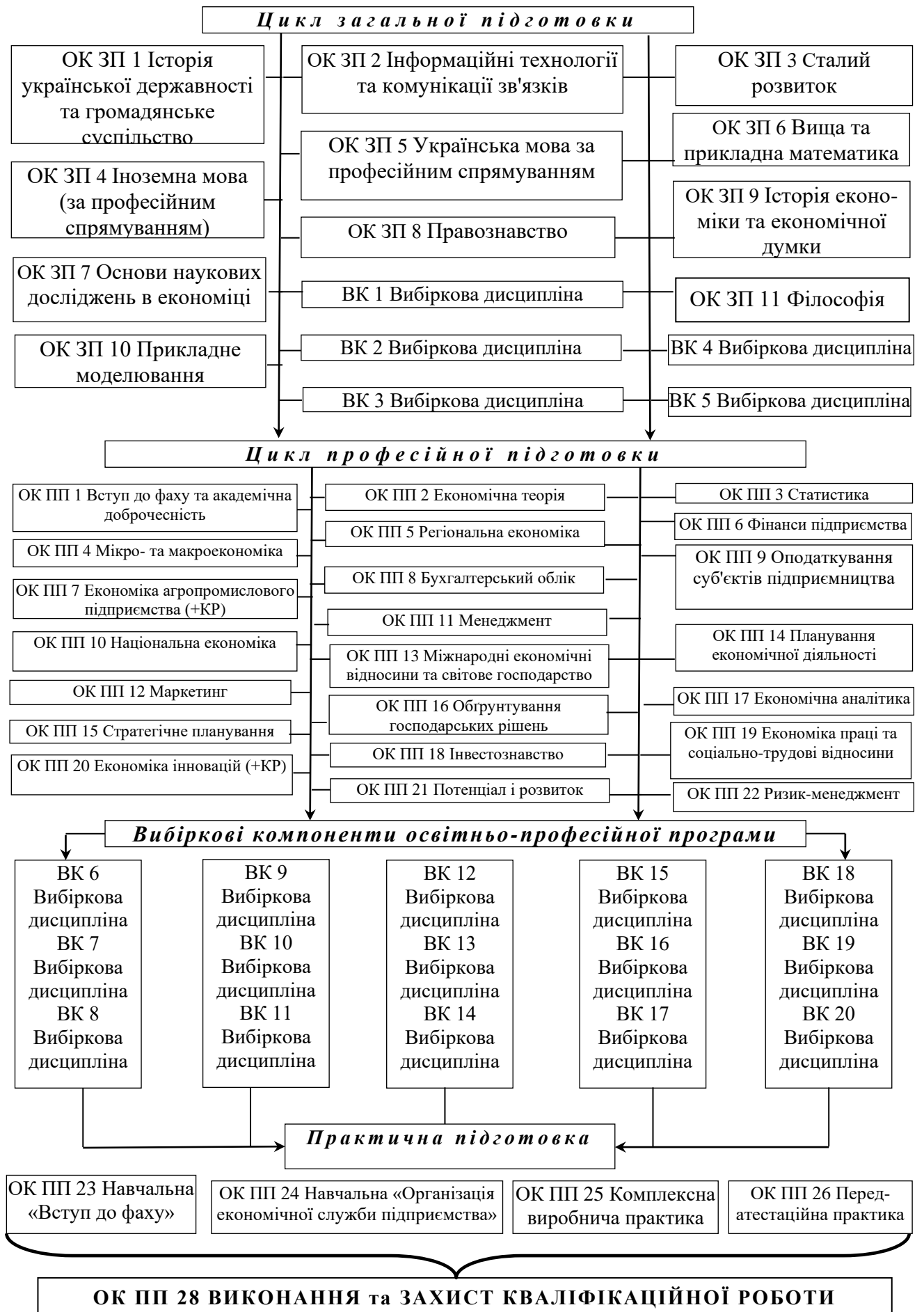
2.1. Перелік компонент освітньо-професійної програми

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кредити ЄКТС	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
1. Цикл загальної підготовки			
ОК ЗП 1	Історія української державності та громадянське суспільство	4	екзамен
ОК ЗП 2	Інформаційні технології та комунікації зв'язків	3	екзамен
ОК ЗП 3	Сталий розвиток	3	екзамен
ОК ЗП 4	Іноземна мова (за професійним спрямуванням)	10	екзамен
ОК ЗП 5	Українська мова за професійним спрямуванням	4	екзамен
ОК ЗП 6	Вища та прикладна математика	4	екзамен
ОК ЗП 7	Основи наукових досліджень в економіці	3	залік
ОК ЗП 8	Правознавство	3	залік
ОК ЗП 9	Історія економіки та економічної думки	4	екзамен
ОК ЗП 10	Прикладне моделювання	3	залік
ОК ЗП 11	Філософія	4	екзамен
	Фізичне виховання (позакредитна)		
2. Цикл професійної та практичної підготовки			
ОК ПП 1	Вступ до фаху та академічна доброчесність	3	залік
ОК ПП 2	Економічна теорія	8	екзамен
ОК ПП 3	Статистика	4	екзамен
ОК ПП 4	Мікро- та макроекономіка	8	екзамен
ОК ПП 5	Регіональна економіка	4	екзамен
ОК ПП 6	Фінанси підприємства	4	екзамен
ОК ПП 7	Економіка агропромислового підприємства (+ курсова робота)	10	екзамен
ОК ПП 8	Бухгалтерський облік	4	екзамен
ОК ПП 9	Оподаткування суб'єктів підприємництва	4	екзамен
ОК ПП 10	Національна економіка	6	екзамен
ОК ПП 11	Менеджмент	4	екзамен
ОК ПП 12	Маркетинг	3	екзамен
ОК ПП 13	Міжнародні економічні відносини та світове господарство	6	екзамен
ОК ПП 14	Планування економічної діяльності	4	екзамен
ОК ПП 15	Стратегічне планування	3	залік
ОК ПП 16	Обґрунтування господарських рішень	3	екзамен
ОК ПП 17	Економічна аналітика	4	екзамен
ОК ПП 18	Інвестознавство	4	екзамен
ОК ПП 19	Економіка праці та соціально-трудова відносини	4	екзамен
ОК ПП 20	Економіка інновацій (+курслова робота)	4	екзамен
ОК ПП 21	Потенціал і розвиток підприємства	4	екзамен
ОК ПП 22	Ризик-менеджмент	3	екзамен
ОК ПП 23	Навчальна практика "Вступ до фаху"	6	залік

1	2	3	4
ОК ПП 24	Навчальна практика (ознайомлювальна) "Організація економічної служби підприємства"	6	залік
ОК ПП 25	Виробнича практика "Комплексна виробнича практика"	6	залік
ОК ПП 26	Передатестаційна практика	6	залік
ОК ПП 27	Виконання та захист кваліфікаційної роботи	10	Захист кваліфікаційної роботи
Загальний обсяг обов'язкових компонент		180	
Вибіркові компоненти ОП			
Загальний обсяг вибіркового компонента		60	
Загальний обсяг освітньо-професійної програми		240	

*Здійснення студентом права вибору відповідно до статті 62 Закону України «Про вищу освіту» № 1556-VII від 01.07.2014 року, пункт; задоволення освітніх і кваліфікаційних потреб студентів, ефективного використання можливостей і традицій Університету, потреб замовника, регіональних потреб тощо у Державному біотехнологічному університеті регламентується внутрішнім Положенням про порядок обрання студентами вибіркового компонента. Перелік навчальних дисциплін щорічно затверджується Вченою радою університету та оприлюднюється на офіційному сайті університету <http://btu.kharkov.ua/studentu/vibirkovi-distiplini/>.

2.2. Структурно-логічна схема освітньо-професійної програми

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньо-професійної програми «Економіка» в рамках спеціальності 051 «Економіка» проводиться у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи та завершується видачею документа встановленого зразка про присудження здобувачу вищої освіти ступеня бакалавра із присвоєнням кваліфікації бакалавра з економіки.

Кваліфікаційна робота має передбачати розв'язання складного спеціалізованого завдання або практичної проблеми в економічній сфері із застосуванням теорій та методів економічної науки. У роботі досліджуються проблемні питання у сфері економічної діяльності різних економічних агентів (індивідуумів, домогосподарств, підприємств та органів державної влади) із застосуванням аналітичного і методичного інструментарію для обґрунтування пропозицій та прийняття ними управлінських рішень.

У кваліфікаційній роботі не може бути академічного плагіату, фальсифікації та списування. Кваліфікаційна робота має бути оприлюднена на офіційному сайті або в репозиторії закладу вищої освіти. Оприлюднення кваліфікаційних робіт, що містять інформацію з обмеженим доступом, здійснювати у відповідності до вимог чинного законодавства.

Атестація здійснюється відкрито і публічно.

Кваліфікаційна робота має бути оприлюднена на офіційному сайті або в репозиторії закладу вищої освіти.

4. Вимоги до системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

Процедури СВЗЯВО	Заходи СВЗЯВО
Визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти	В університеті затверджені «Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин Державного біотехнологічного університету» та «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти Державного біотехнологічного університету»
Моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм	Моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм відбуваються відповідно до локальних нормативних документів університету. Механізм розробки, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм регулюється «Положенням про організацію освітнього процесу Державного біотехнологічного університету», «Положенням про освітні програми Державного біотехнологічного університету» та «Положенням гаранта і групи удосконалення освітньої програми в Державному біотехнологічному університеті». Критерії, за якими відбувається перегляд освітніх програм, формуються як результат зворотного зв'язку з науково-педагогічними працівниками, здобувачами вищої освіти, випускниками і роботодавцями, а також з урахуванням прогнозування розвитку галузі та потреб суспільства. В університеті проходить щорічне опитування здобувачів вищої освіти, роботодавців, випускників щодо якості освітніх програм, результати якого обов'язково враховують під час їх перегляду.
Оцінювання здобувачів вищої освіти	Оцінювання здобувачів вищої освіти відбувається відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в Державному біотехнологічному університеті»
Оцінювання науково-педагогічних і педагогічних працівників	Оцінювання досягнень науково-педагогічних працівників відбувається у кінці календарного року відповідно до «Положення про рейтингову систему оцінювання управлінської діяльності керівних працівників та діяльності кафедр Державного біотехнологічного університету». Результати оцінювання обов'язково оприлюднюються на сайті університету. Рейтингова система оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників університету забезпечує вимірювання рівня їхньої індивідуальної професійної активності відповідно до змісту наукової, навчально-методичної та організаційно-виховної роботи і мотивує до зростання результативності професійної діяльності
Підвищення кваліфікації науково-педагогічних, педагогічних та наукових працівників	НПП, залучені до реалізації освітнього процесу в рамках освітньої програми, проходять підвищення кваліфікації не рідше одного разу на п'ять років. Порядок підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників регулюється «Положенням про підвищення кваліфікації».
Наявність інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом	Освітній процес в університеті забезпечено: <ul style="list-style-type: none"> – комп'ютерними системами, мультимедійним обладнанням; – доступом до мережі «Інтернет»; – сайтом університету, електронною бібліотекою; – доступом до відкритих освітніх ресурсів; – платформою дистанційного навчання «Moodle»; – інформаційною системою планування та обліку навчальної роботи.

Процедури СВЗЯВО	Заходи СВЗЯВО
Публічність інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації	Інформацію про освітні програми, ступені вищої освіти і кваліфікації розміщено на сайті університету у відкритому доступі
Забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату	Забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками університету і здобувачами вищої освіти регламентовано Кодексом академічної доброчесності Державного біотехнологічного університету. В університеті функціонує система запобігання та виявлення плагіату в роботах працівників та здобувачів вищої освіти з використанням спеціалізованого програмного забезпечення.

**5. Матриця відповідності програмних компетентностей обов'язковим
компонентам освітньої програми**

	ОК ЗП 1	ОК ЗП 2	ОК ЗП 3	ОК ЗП 4	ОК ЗП 5	ОК ЗП 6	ОК ЗП 7	ОК ЗП 8	ОК ЗП 9	ОК ЗП 10	ОК ЗП 11	ОК ІІІ 1	ОК ІІІ 2	ОК ІІІ 3	ОК ІІІ 4	ОК ІІІ 5	ОК ІІІ 6	ОК ІІІ 7	ОК ІІІ 8	ОК ІІІ 9	ОК ІІІ 10	ОК ІІІ 11	ОК ІІІ 12	ОК ІІІ 13	ОК ІІІ 14	ОК ІІІ 15	ОК ІІІ 16	ОК ІІІ 17	ОК ІІІ 18	ОК ІІІ 19	ОК ІІІ 20	ОК ІІІ 21	ОК ІІІ 22	ОК ІІІ 23	ОК ІІІ 24	ОК ІІІ 25	ОК ІІІ 26	ОК ІІІ 27			
ІК	+						+		+	+	+						+	+		+			+					+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	
ЗК1			+			+			+		+			+				+	+																			+	+	+	
ЗК2			+			+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ЗК3	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ЗК4	+	+	+	+		+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ЗК5			+			+	+		+	+		+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ЗК6				+										+				+	+				+															+		+	
ЗК7	+	+	+			+	+		+					+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ЗК8	+	+	+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК9	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК10	+		+			+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК11	+					+	+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК12	+				+	+	+				+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК13	+				+						+			+				+	+																			+	+	+	
СК1						+	+	+	+					+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
СК2					+													+		+				+						+	+		+					+		+	
СК3							+		+									+	+																				+		+
СК4	+						+		+	+	+	+	+					+	+	+									+										+		+
СК5						+	+								+			+	+	+				+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
СК6	+	+								+		+	+				+		+	+							+		+				+			+		+		+	
СК7	+	+										+						+		+	+					+		+				+				+		+		+	
СК8													+					+		+								+		+		+						+		+	
СК9	+	+								+		+						+			+							+		+				+	+	+	+	+	+	+	+
СК10		+					+							+				+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
СК11	+									+	+	+	+					+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
СК12										+		+	+					+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
СК13	+									+		+			+		+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
СК14	+									+		+		+	+			+		+								+	+									+		+	

**6. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН)
обов'язковими компонентами освітньої програми**

Шифр за ОПП	Назва навчальної дисципліни	ПРН 1	ПРН 2	ПРН 3	ПРН 4	ПРН 5	ПРН 6	ПРН 7	ПРН 8	ПРН 9	ПРН 10	ПРН 11	ПРН 12	ПРН 13	ПРН 14	ПРН 15	ПРН 16	ПРН 17	ПРН 18	ПРН 19	ПРН 20	ПРН 21	ПРН 22	ПРН 23	ПРН 24	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	
	x	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	
ОК ЗП 1	Історія української державності та громадянське суспільство							+																+	+	
ОК ЗП 2	Інформаційні технології та комунікації зв'язків					+	+	+	+		+			+				+				+	+	+		
ОК ЗП 3	Сталий розвиток			+		+					+	+	+	+			+		+					+	+	
ОК ЗП 4	Іноземна мова (за професійним спрямуванням)						+	+												+	+		+	+	+	
ОК ЗП 5	Українська мова за професійним спрямуванням						+	+								+	+			+	+			+	+	
ОК ЗП 6	Вища та прикладна математика					+		+			+			+			+	+				+	+	+		
ОК ЗП 7	Основи наукових досліджень в економіці			+		+	+	+	+								+	+				+		+		
ОК ЗП 8	Правознавство	+					+					+					+		+				+	+	+	
ОК ЗП 9	Історія економіки та економічної думки			+	+	+		+																+		
ОК ЗП 10	Прикладне моделювання					+	+	+	+		+			+				+					+	+	+	
ОК ЗП 11	Філософія	+	+				+	+					+				+	+				+		+	+	
	Фізичне виховання (позакредитна)		+															+					+	+	+	
ОК ПП 1	Вступ до фаху та академічна доброчесність	+	+												+	+								+		
ОК ПП 2	Економічна теорія	+		+	+	+	+			+	+	+	+										+		+	+
ОК ПП 3	Статистика			+		+		+		+	+	+	+	+	+		+	+				+	+	+		
ОК ПП 4	Мікро- та макроекономіка			+	+	+		+		+	+	+		+			+	+				+	+	+	+	
ОК ПП 5	Регіональна економіка			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			+	+	+	+		+	+	+		
ОК ПП 6	Фінанси підприємства			+									+	+				+	+					+		

ОК ПП 7	Економіка агропромислового підприємства (+курсова робота)	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ОК ПП 8	Бухгалтерський облік			+		+					+	+	+	+			+		+					+	+	
ОК ПП 9	Оподаткування суб'єктів підприємництва				+		+					+	+	+	+		+		+					+	+	
ОК ПП 10	Національна економіка				+		+						+		+		+				+	+	+	+		
ОК ПП 11	Менеджмент				+									+			+						+	+	+	+
ОК ПП 12	Маркетинг				+	+			+		+	+	+			+		+					+	+	+	
ОК ПП 13	Міжнародні економічні відносини та світове господарство				+		+					+	+	+	+		+			+			+	+	+	
ОК ПП 14	Планування економічної діяльності	+			+	+	+	+				+	+	+	+		+			+			+	+	+	+
ОК ПП 15	Стратегічне планування				+		+	+			+	+				+			+			+	+	+	+	+
ОК ПП 16	Обґрунтування господарських рішень				+								+	+			+	+						+		
ОК ПП 17	Економічна аналітика				+								+	+			+	+						+		
ОК ПП 18	Інвестознавство				+		+	+	+		+	+				+			+			+	+	+	+	+
ОК ПП 19	Економіка праці та соціально-трудова відносини				+	+	+	+			+		+	+		+		+				+	+	+	+	+
ОК ПП 20	Економіка інновацій (+курсдова робота)				+		+		+		+	+	+	+		+		+				+		+		
ОК ПП 21	Потенціал і розвиток підприємства				+		+		+		+	+	+	+		+					+		+			
ОК ПП 22	Ризик-менеджмент				+		+					+		+	+	+	+					+		+		
ОК ПП 23	Навчальна практика "Вступ до фаху"	+	+				+			+	+		+	+	+	+				+		+		+		
ОК ПП 24	Навчальна практика (ознайомлювальна) "Організація економічної служби підприємства"	+	+				+			+	+		+	+	+	+				+		+		+	+	
ОК ПП 25	Виробнича практика "Комплексна виробнича практика"	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ОК ПП 26	Передатестаційна практика	+	+				+			+	+		+	+	+	+				+		+		+	+	
ОК ПП 27	Виконання та захист кваліфікаційної роботи	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

+ матриця по компетентностям і результатам навчання

7. Перелік нормативних документів, на яких базується ОПП

1. Закон України «Про вищу освіту» в редакції від 05.02.2021 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>.
2. Лист Міністерства освіти і науки України від 28.04.2017 р. № 1/9-239 URL: <https://udhtu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/11/List-MON-1-9-239-vid-28-04-2017-zrazok-OP-bakalavr.pdf>
3. Національна рамка кваліфікацій зі змінами від 25.06.2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/519-2020-%D0%BF#n2>.
4. Національний освітній глосарій: вища освіта / 2-е вид., перероб. і доп. / авт.-уклад. :В. М. Захарченко, С. А. Калашнікова, В. І. Луговий, А. В. Ставицький, Ю. М. Рашкевич, Ж. В. Таланова / За ред. В. Г. Кременя. Київ: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2014. 100 с.
5. Постанова Кабінету Міністрів України від 29.06.2015 р. № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти (зі змінами) URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-%D0%BF> .
7. Методичні рекомендації щодо формування стандартів вищої освіти (затверджені наказом МОН України від 30.04.2020. № 584). URL: <https://drive.google.com/file/d/1wCmjmjZhb8PwEiQsNcQhZ9ZCfrdiJpvh/view> .
8. Стандарт вищої освіти України першого (бакалаврського) рівня за галуззю знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальності 051 «Економіка» від 13.11.2018 р. № 1244.
9. Постанова Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 р. № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1187-2015-%D0%BF#Text> .
10. Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки від 11 липня 2019 року № 977. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0880-19#Text> .
11. Рекомендації щодо застосування критеріїв оцінювання якості освітньої програми (затверджено Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти 17 листопада 2020 року). URL: <https://naqa.gov.ua/%d0%b0%d0%ba%d1%80%d0%b5%d0%b4%d0%b8%d1%82%d0%b0%d1%86%d1%96%d1%8f/> .
12. Розроблення освітніх програм: методичні рекомендації. URL: http://ibhb.chnu.edu.ua/uploads/files/metodrada/Rozroblennya_osv_program.pdf .
13. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG). URL: https://www.britishcouncil.org.ua/sites/default/files/standards-and-guidelines_for_qa_in_the_ehea_2015.pdf .
14. Положенням про освітні програми Державного біотехнологічного університету». URL: <http://btu.kharkov.ua/pro-universitet/publiczna-informatsiya/>.
15. Положення про організацію освітнього процесу Державного біотехнологічного університету. URL: <http://btu.kharkov.ua/pro-universitet/publiczna-informatsiya/>